

Letnik 1917.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CIII. — Izdan in razposlan 12. dne junija 1917.

Vsebina: Št. 253. Zakon o poslovnem redu državnega zbora.

253.

Zakon z dne 11. junija 1917. l.

o poslovnem redu državnega zbora.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem, izpreminjujé § 23 zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141), s katerim se izpreminja osnovni zakon o državnem zastopstvu z dne 26. februarja 1861. l., ter razveljavlja zakon z dne 12. maja 1873. l. (drž. zak. št. 94) o poslovnem redu državnega zbora, zakon z dne 7. junija 1861. l. (drž. zak. št. 63) o dnevninah in potninah za ude poslanske zbornice državnega zbora, ter zakon z dne 19. marca 1874. l. (drž. zak. št. 22) o odmerjanju potnin za ude poslanske zbornice državnega zbora, tako:

vsakemu v zbornico vstopivšemu nadomestniku sedež in glas toliko časa, dokler zbornica ne proglasi njegove volitve za neveljavno ali dokler ni prenehal biti ud iz drugega vzroka, pravtako vsakemu poslancu ali nadomestniku, kateremu se je odreklo volilno izpričevalo, čigar volitev pa je zbornica proglasila za veljavno (državnozborski volilni red § 41).

Vsak poslanec mora, preden vstopi v zbornico, izročiti svoje volilno izpričevalo pisarnici poslanske zbornice.

Pisarnica izda vsakemu poslancu, uporablja njegovo fotografijo, ki jo mora predložiti, listino, katero je enačiti vsaki drugi uradni izkaznici. Za ostanek tekoče volilne dobe je izdati te listine takoj.

§ 2.

V gosposki zbornici predstavi minister, ki ga je določil cesar, začetkom vsakega zasedanja predsednika, ki ga je imenoval cesar, in podpredsednike, ki jih je imenoval cesar; na to prevzame predsednik predsedstvo.

V poslanski zbornici prevzame predsedstvo tisti ud, ki je poklican za to po poslovnem redu te zbornice.

Na predsednikov poziv morajo potem na novo vstopivši udje vsake zbornice namesto prisege

I. Otvoritev državnega zbora in sestava obeh zbornic.

§ 1.

Za vsako zasedanje volilne dobe se zbereta obe zbornici državnega zbora dne, ki se je določil v cesarskem sklicu, v svojih sednicah ob uri, ki sta jo naznanili njuni pisarnici.

V poslanski zbornici gre vsakemu poslancu, ki ima volilno izpričevalo (volilno potrdilo), ali

obljubiti zvestobo in pokorščino cesarju, neprelošno ravnanje po državnih osnovnih zakonih in vseh drugih zakonih ter vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti.

Pozneje vstopivši udje obljubijo to ob vstopu.

Ako je imenovani predsednik gosposke zbornice ali za predsedstvo poklicani ud poslanske zbornice na novo vstopivši ud svoje zbornice, mora prvi, preden se otvori zasedanje, storiti to obljubo v roke cesarja, poslednji, preden prevzame predsedstvo, v roke ministra, ki ga je določil cesar.

§ 3.

O prvem zasedanju volilne dobe in, ako cesar to zaukaže, tudi v poznejših zasedanjih se slovesno otvori državni zbor, ko se je storila obljuba v obeh zbornicah. Otvori ga vpricho obeh zbornic ali cesar sam ali odposlanstvo, ki mu cesar to naroči in ki pozdravi zbrani državni zbor s cesarskim poročilom.

§ 4.

Poslanska zbornica v prvem zasedanju volilne dobe po slovesni otvoritvi državnega zbora najprej preskusi volitev.

V ta namen se deli zbornica v svoji seji po žrebu v devet oddelkov, ki imajo kolikor možno enako število udov.

Spisi o posameznih volitvah se tudi v seji zbornice odkazujejo po žrebu oddelkom v kolikor možno enakem številu.

Ako je poslanec v oddelku, kateremu se je odkazalo, da preskusi njegovo volitev, ne sme biti navzoč pri razpravah o tej volitvi.

§ 5.

Seznamki volitev, zoper kojih veljavnost se ni ugovarjalo v predpisanem času (odstavek 4) in zoper katero tudi večina oddelka, ki se mu je odkazalo, da jo preskusi, ne uveljavlja pomisleka, se izroči predsedniku zbornice.

Ta predloži seznamke zbornici, ki brez razprave ali pripozna volitev za veljavno ali pa

odkaže spise o volitvi, da o njih poroča, odboru za preskušanje volitev, ki se voli iz zbornice.

Pravtako se odkazuje temu odboru za preskušanje volitev v poročanje spisi o volitvah, o katerih se je odreklo volilno izpričevalo (§ 38 državnoborskega volilnega reda), nadalje spisi o volitvah, gledé katerih je dan ugovor ali zoper kojih veljavnost uveljavlja večina oddelka pomisleke, končno spisi o dopolnilnih volitvah, ki se vrše med volilno dobo. O volitvah, o katerih se je odreklo volilno izpričevalo, mora odbor poročati v štirinajstih dneh.

Ugovori zoper veljavnost volitve se morajo izročiti v predsedništvu poslanske zbornice najkasneje v treh dneh po slovesni otvoritvi državnega zbora, ugovori zoper veljavnost dopolnilne volitve v štirinajstih dneh po volitvi, sicer se ne vpoštevajo več.

Ugovori, ki se tičejo tega, da voljenec nimra volivnosti po § 7 osnovnega zakona o državnem zastopstvu ali po §§ 7 in 8 državnoborskega volilnega reda, se lahko vložijo vsakčas, tudi potem, ko je zbornica proglasila volitev za veljavno.

Zbornica odloči po § 41 državnoborskega volilnega reda o veljavnosti vsake volitve.

Ako se volitev poslanca ali nadomestnika, kateremu se je odreklo volilno izpričevalo, proglasi za veljavno, ga naj po § 41 državnoborskega volilnega reda pozove predsednik, naj vstopi v poslansko zbornico.

§ 6.

Ako se je volitev poslanca proglasila za neveljavno:

ako poslanec ne stori v § 2 predpisane obljube ali jo hoče storiti z omejitvami ali s pridržki;

ako je poslanec za trideset dni zakasnil vstop v zbornico ali je izostal od seji zbornice trideset dni brez dopusta ali čez dobo dopusta in ako ni slusal poziva, s katerim ga je predsednik po preteku tridesetih dni javno in v zbornici pozval, naj pride v nadaljnjih tridesetih dneh ali naj opraviči svojo odsotnost,

neha biti ud poslanske zbornice.

II. Poslovno, postopanje v obeh zbornicah.**§ 7.**

Vlada lahko vloži svoje predloge v eni ali drugi zbornici. Le finančne predloge in naborni zakon se morajo vložiti v poslanski zbornici.

Kadar se ugotavlja dnevni red zbornice, imajo vladne predloge, ki so se vložile v zbornici ali so došle kakor sklepi druge zbornice, prednost pred vsemi drugimi predmeti, ako se še ne razpravlja o njih.

Vladne predloge in sklepi, ki dohajajo od ene zbornice drugi zbornici, ne potrebujejo podpore in se ne smejo odkloniti brez poprejšnjega posvetovanja.

Ako se predlogi komisij ali odborov o takih predlogah ali sklepih docela ali v posameznih delih razlikujejo od teh predlog ali sklepov, se glasuje o predlogah ali sklepih, ako se odklonijo te razlike, še v njihovem prvotnem besedilu.

Vlada lahko vsakčes izpremeni ali umakne svoje predloge, ne da bi jih smel kak ud prevzeti, da jih vzdržuje.

§ 8.

Seje obeh zbornic so javne.

Vsaka zbornica ima pravico, da izjemoma izključi javnost, ako to zahteva predsednik ali v poslanski zbornici vsaj petdeset, v gosposki zbornici vsaj deset udov in ako zbornica, odstraniši poslušalce, to sklene. (Osnovni zakon o državnem zastopstvu § 23.)

Da je navzoče po § 15 osnovnega zakona o državnem zastopstvu za veljaven sklep državnega zbora potrebno število udov, je treba v obeh zbornicah le ob glasovanjih in volitvah.

Ako se v zbornici, ker ni sklepčna, ne more glasovati ali voliti, zaključi predsednik sejo ali jo prekine za določen čas.

§ 9.

Predsednik pazi, da se varujejo dostojanstvo in pravice zbornice, da se izpolnjujejo zbornici naložene naloge in da se razpravlja brez vsakega nepotrebnega odlašanja.

Predsednik izvršuje poslovni red, pazi, da se izpolnjuje in skrbi za to, da se vzdržuje mir in red v sednici in v drugih prostorih zbornice.

§ 10.

Predsednika obeh zbornic odobrita porazumno v mejah ustavno ustanovljenega proračuna izdatke, ki so skupni za obe zbornici. Izdatke za vsako zbornico samo odobri njen predsednik.

Vlada namešča v porazumu v predsednikom vsake zbornice uradnike in sluge zbornice in v porazumu s predsednikoma uradnike in sluge, skupne obema zbornicama.

S prostori državnozbornskega poslopja, ki so skupni zbornicama, razpolagata predsednika skupno, s prostori vsake zbornice njen predsednik.

Prostori se morejo prepustiti za druge namene nego za posle državnega zbora le porazumno z vlado.

§ 11.

Ministri, načelniki osrednjih oblastev in vladni zastopniki smejo po § 20 osnovnega zakona o državnem zastopstvu v sejah obeh zbornic ter komisij in odborov tudi ponovno povzeti besedo, toda ne da bi prekinili govornika. Dovoljeno jim je prečitati pismeno sestavljene govore.

§ 12.

Ministri in načelniki osrednjih oblastev imajo pravico priti v vse seje komisij in odborov, da razjasnijo in pojasnijo vladne predloge ali druge razpravne predmete.

Komisije in odbori imajo pravico zahtevati od ministrov in načelnikov osrednjih oblastev taka razjasnila in pojasnila in vabiti jih v svoje seje, da to storé.

Ministri in načelniki osrednjih oblastev imajo v obeh primerih pravico, da se dadó zastopati.

§ 13.

Komisije in odbori obeh zbornic imajo pravico po predsedniku svoje zbornice zaprositi ministre in načelnike osrednjih oblastev, naj zaženejo o kaki stvari poizvedovati. Pravtako jim gre pravica po predsedniku zbornice povabiti izvedence ali priče, da se ustno zaslišijo, ali jih pozvati, naj podadò pismeno mnenje ali svedočbo.

Ako izvedenec ali priča ne sluša povabila naj ukrene politično oblastvo na predsednikovo prošnjo, da se privede,

§ 14.

Zbornici občujeta med seboj ali ustno s poročili ali pismeno po svojih predsednikih s sopolisom zapisnikarja.

Vladne predloge in predlogi, ki jih je odločila zbornica, v kateri so se vložili, se ne sporočijo drugi zbornici.

Pritrdilni sklepi zbornice o vladnih predlogih in predlogih, za kojih veljavnost je treba pritrditve obeh zbornic, se sporočijo drugi zbornici. Ako druga zbornica pristopi sklepu brez izpremembe, se sklep takoj pošlje vladi. O tem se obvesti zbornica, ki je sklepala prej.

Ako pristopi druga zbornica le z izpremembami, se vrne sklep zbornici, v kateri se je prvič razpravljalo. Zbornici si poročata dalje druga drugi, dokler se ne zedinita o izpremembah.

Ako se docela odkloni pristopiti sklepu, se naj obvesti o tem zbornica, ki je sklepala prej.

Ako se sklep zbornice tiče predmeta, o katerem se po osnovnem zakonu o državnem zastopstvu (§ 15, drugi odstavek) ali državnozbornem redu (§ 42) more sklepati le s posebej določeno večino, se mora drugi zbornici naznaniti tudi to, da se je sklenil sklep z zakonito potrebno večino glasov.

Da se je odklonila vladna predloga, je takoj naznaniti vladi, bodisi da se je predloga odklonila že v eni zbornici ali še le v drugi zbornici.

§ 15.

Ako se pri državnem proračunu, drugem finančnem zakonu, nabornem zakonu ali vladni predlogi, koje rešitev ne more biti odložena, ne more doseči soglasje obeh zbornic, se sestane državnozbornski odbor, v katerega voli vsaka zbornica petnajst udov.

Predlog, da se sestavi državnozbornski odbor, se lahko stavi v vsaki obeh zbornic, čim se je o predmetu vsaj dvakrat sklepalo v vsaki zbornici. Druga zbornica ne more odkloniti takega predloga, ki ga je potrdila ena zbornica.

Odbor voli dva predsednika, po enega izmed udov gosposke zbornice in poslanske zbornice, ki predsedujeta menjaje se. O predsedstvu v prvi seji odloči žreb.

Glasuje se z glasovnicami, ki se glasé na „da“ ali „ne“.

Udje obeh zbornic morejo biti navzoči pri odborovih razpravah kakor poslušalci. Predsednika obeh zbornic imata pravico udeležiti se razprav s posvetovalnim glasom.

Odbor mora podati skupno poročilo, o katerem se takoj razpravlja najprej v tisti zbornici, ki je prej sklepala o tem predmetu.

§ 16.

Vprašanja, ki jih hoče ud staviti ministru, je izročiti predsedniku pismeno z vsaj desetimi svojeročnimi podpisi in se takoj sporočijo vprašanju.

Natisnejo se v besedilu, razdelé med ude zbornice in postanejo tako sestavina javnih razprav državnega zbora (tiskovni zakon § 28).

Vprašanje se prečita le, ako to zaukaže predsednik.

Vprašanec lahko odgovori ustno ali pismeno ali odkloni odgovor z navedbo razlogov.

Pisмени odgovori ali odklonitve odgovora se ne prečitajo, ampak natisnejo in razdelé med ude

zbornice. Tudi taki odgovori so sestavina javnih razprav državnega zbora (tiskovni zakon § 28).

§ 17.

Prošnje in druge vloge na eno obeh zbornic je sprejeti le tedaj, ako jih izroči ud zbornice. Prošnje in vloge se ne prečitajo niti ne nalisejo.

Ti spisi ne spadajo v razprave državnega zbora v zmislu § 28 tiskovnega zakona.

III. Odškodovanje za ude poslanske zbornice.

§ 18.

Udje poslanske zbornice dobivajo odškodbo za izdatke, ki jim nastajajo iz izvrševanja njihovega mandata.

Ta odškodba se odmerja za vsakega uda s 1000 kronami na mesec. Izplačuje se naprej začetkom vsakega mesca v celi volilni dobi, začeni z mescem, v katerem je storil poslanec obljubo. Začet mesec velja za celega.

Z vojaškim službovanjem ali osebnim vojnim službovanjem se ne prekinje dobivanje odškodbe.

§ 19.

Predsednik in podpredsedniki poslanske zbornice dobivajo za vso dobo svojega uradovanja v § 18 ustanovljeno odškodbo ter uradnino, ki je odmerjena za predsednika s 1000 kronami na mesec, za vsakega podpredsednika s 500 kronami na mesec.

Uradnine gredo predsedniku in podpredsedniku od tistega mesca naprej, v katerem jih je volila zbornica.

Začet mesec velja za celega.

Predsedniku gre vrhutega uradno stanovanje in voz.

§ 20.

Udje poslanske zbornice imajo pravico do docela davščin in pristojbin prostih letnih brezplačnih listkov poljubnega jim razreda: 1. za vse proge avstrijskih državnih železnic in železnic, ki

so v zasebni posesti, izvzemši male železnice (zakon z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) in 2. za vse plovstvene linije, kolikor služijo osebnemu prometu med deli avstrijskega državnega ozemlja.

Za te listke je plačati udeležnim upravam primerno odškodbo, ki jo vlada določi vsako leto, na dolg izdatkom za državni zbor.

§ 21.

Noben ud poslanske zbornice se ne sme odreči odškodbi, ki mu gre, ali uradninam.

Odškodbe in uradnine so proste davkov, pristojbin in izvršbe.

IV. Občevanje na zunaj.

§ 22.

Odposlanstva se ne pripuščajo niti v seje ene obeh zbornic niti v seje njihovih oddelkov, komisij ali odborov.

Odposlanstva zbornice na Najvišji dvor se smejo poslati le s cesarskim odobrenjem.

§ 23.

Na zunaj smejo občevati obe zbornici in njihovi oddelki, komisije in odbori, izvzemši primere, določene v § 14 tega zakona in v § 14 zakona z dne 30. julija 1867. l. (drž. zak. št. 104) o ravnanju z obširnimi zakoni, le po predsednikih zbornic in le z ministri in načelniki osrednjih oblastev. Zlasti nimajo pravice neposrednje občevati z deželnim zastopstvom ali izdati razglase katerekoli vrste.

V. Sklepna določila.

§ 24.

Da vodi tekoče posle in pripravlja prihodnje zasedanje, uradujejo predsednik in podpredsedniki vsake zbornice po končanem zasedanju ali po

poteku volilne dobe ter ako se razpusti poslanska zbornica, dotlej, da se državni zbor zopet sestane.

§ 25.

Določila tega zakona je vzprejeti v poslovnih redih vsake zbornice, kolikor se je tičejo.

Ko se državni zbor zopet sestane po poteku zasedanja ali volilne dobe ter ako se razpusti državni zbor, ostane poslovni red vsake zbornice,

kolikor ga ustanovi zbornica sama, v moči dotlej, dokler se ne izpremeni s sklepom zbornice.

§ 26.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve.

V Laksenburgu, 11. dne junija 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r.

Handel s. r.